

Twist «Krekavegennska», politisk handsaming

Innleiingsvis vil me takka rådmann og ordførar for at saka endeleg er komme på det politiske sakskartet.

Stridens kjerne i Krekavegensaka, er kven som eig dagens VA-leidningar frå riksvegen og opp til bekken bak Totlandshus, og dermed i fylgje lovverket har vedlikehaldsansvaret for VA-leidningar. Denne saka har møtt på mange utfordringar under vegs og har vore i tillegg kostbar for undertekna. Hadde Samnanger kommune vedgått at dei etablerte VA leidningar i 1967, og dermed er rettmessig eigar, med dei forpliktingar dette medfører, ville me har spart bae partar for store summar.

Denne saka har historie heilt tilbake til 07.07.1962, då Renovasjonsnemnda i Samnanger kommune, fatta vedtak om framføring av avlaup til husa ovanfor Totlandsbakeriet. Dette for at «kaggedoar» skulle avviklast. Dei ville også leggja hovudvassleidning i same grøfta som avlaupsleidninga vart lagt lagd ned i.

Samnanger kommune sitt personale har ved 3 høve utført vedlikehaldsarbeid på VA trase i den tida Jan Ove Haga var tilsett i Samnanger kommune. Samnanger kommune sin advokat nektar for så har skjedd, til tross for at dette arbeidet er stadfesta av dåverande arbeidsformann v/ teknisk eining i Samnanger kommune.(vedlegg 1.1). I tillegg har me lagt fram skriv frå Johnnes M Tysse og Gottfred Haga som underbygger at VA trase er kommunal(vedlegg 1.2 og 1.3)

Det er også viktig å merka seg at arbeid med framføringa at denne VA trase, skjedde i tida då Samnanger kommune etablerte VA nett i området «Tyssevika». Det er vel naturleg å tenka seg at den kommunale administrasjonen, også på denne tida var opptatt av å få abonnentar på kopla til det kommunale VA nett. Frå før hadde Samnanger kommune berre høgdebasseng i Fjellheimsfeltet, som ikkje hadde kapasitet til alt for mange husstandar. Auka kapasitet, medførte også ekstra inntening til kommunekassen.

Det nemnde arbeid, som er blitt utført i seinare tid, syner at vass og kloakk må vera lagt ned samstundes. Det føreligg heller ikkje fleire avtalar med grunneigar av bruk 27/19 om å leggja VA trase over hans eigedom, enn den som er vedlagt i dette brev, avtale mellom dåverande ordførar Martin Nilsen og Halvdan Abotnes av 25.02.1967. Slik avtale, har me gjennom innsyn hos arkivet til Samnanger kommune bedt om ved fleire høve. Dette utifrå at i fleire liknande saker har Samnanger kommune vore opptatt av at det skulle vera skriftlege avtalar med grunneigar når VA trase vart lagt over annan mann sin eigedom. Samnanger kommune kan heller ikkje gjennom sitt arkiv, synleggjera på koplings tidspunkt for våre respektive hus.

Me vil også syna til at bygningsråd, i si tid hendviser eigar av bruk 27/62, om tilkopling på kommunal VA trase mellom Anna Haga sitt hus og bakeriet Totland, dvs i Krekavegen.

Det vanlege når private koplar seg på kommunalt VA nett, er at den private eig til og med anboringsklave, som står på kryssingspunkt mellom privat/kommunal VA.

I perioden 08.05.2001 til 14.05.2001 utførte Samnanger kommune ein større reparasjon i kryssingspunkt på VA trase, som går oppover til Krekavegen. Dette av di det var lekkasje, som medførte dårleg vasstrykk til våre bustader. Odland Maskin var til stades med gravemaskina si, og røyrleggjararbeid vart utført av O Nordvik røyrleggarforretning. (No Aksnes). Ved gjennomføringa av dette arbeidet vart kryssingspunkt, samt 8-9 m med vassleidning bytta ut. Årsaka til dette var mye rust etter mange års drift.

Samnanger kommune, stod for heile denne kostnaden, og ingen av oss private i området vart belasta. Dette betyr, at tilsette ved Teknisk eining, i 2001 var klar over at dette er Samnanger kommune sin eigedom, og dermed kommunalt ansvar. Seinare påstandar om privat eigarskap er difor ikkje reelle. Til opplysning, så var Samnanger kommune sitt personale, og gjorde nett same type rehabilitering litt lengre ute i Tyssegata, veka før. Dette var ved «Børdalshuset», der Samnanger kommune eig ein tilsvarande VA trase 20-25 m oppover mot Nils Svein Røsseland.

Den omtala VA trase ligg bak muren på den såkalla «Krekavegen». Denne muren byrja å siga ut i 2014 og Samnanger kommune vart varsla av underteikna om dette 31.10.2014. Dersom mur skulle rasa ut, ville dette få store konsekvensar for kommunale VA leidningar samt høgspenkablar til BKK. Vår nabo, Johannes M Tysse, som eig gangvegretten i vegen, varsla også Samnanger kommune om dette.(vedlegg 2.1 og 2.2)

Me såg ein risiko for å mista vassforsyninga til våre hus, og derfor var det viktig å få avklara kven som er den rettmessige eigar av VA-leidningane og dermed også har vedlikehalds-ansvaret.

I prosessen med å få avklart eigarskap, har Samnanger kommune vingla mye. Dette har medført mye meirarbeid og meir påførte kostnader enn naudsynt. Dette er eit avvik i forhold til Internkontrollforskrifta, som klart og tydeleg seier at kommunen skal ha kontroll og oversikt over eige VA-nett.

Dåverande konstituert teknisk sjef, Ragnhild Lønningdal, erkjenner i e-post av 18.12.2014, at dette er ein VA trase som er eigd av Samnanger kommune. Det betyr igjen at kommunen også har ansvar for vedlikehald på den.(vedlegg 3)

Da hovudårsaka for skade på den omtala mur i «Krekavegen» var mangelfull handtering av overvatn, og lite vedlikehald av grøfter og stikkveiter, kravde Samnanger kommunen frå eigar av Gnr. 27 Bnr. 19 at han ordna opp i forholda. Dette sa han seg ikkje einig i, og påklaga derfor vedtak.

Dette førte til at Naturutvalet fatta fylgjande vedtak, den 15.04.2015:

«Samnanger kommune ser at tidlegare etablering av offentleg leidningsnett kan ha medført skade på muren. Samnanger kommune vil gå i dialog med grunneigar med tanke på å få til ei omforent løysning. Pålegg om sikring av mur, vert oppretthalde.
(vedlegg 4)

Samnanger Kommunen oppfordrar deretter grunneigar av Gnr. 27 Bnr. 19 om eit møte, for å diskutera saka. Truleg så vert dette halde fordi grunneigar kunne koma med tilbod/anbod til kommunen for å ordna opp i forholda(ordne mur). (vedlegg 5)

Formannskapet i Samnanger kommune fattar fylgjande vedtak den 26.08.2015:

Samnanger kommune delfinansierer riving og oppatt bygging av mur på Gbnr 27/19 med kr 35.000.- eks mva. finansieringa vert gjort over driftsbudsjettet for vatn.

Viktig å merka seg her, at formannskapet vedtar riving og oppatt bygging av mur. Ved gjennomføring av dette arbeidet i tråd med vedtaket og fagleg utføring, hadde ein ikkje kome i frå å måtte ivareta både kabel- og VA-leidningsnett bak muren. Dette dokumenterer også at Samnanger kommunen var bekymra for sitt eige leidningsnett(vedlegg 6)

Etter vårt syn, så hadde saka kunne stoppa her, dersom dette hadde vorte handtert skikkeleg. Då hadde ein også fått reparert vassleidninga samstundes og saka vår hadde vore ute av verden. Her har Teknisk eining ikkje følgd godt nok opp politisk fatta vedtak i Formannskapet.

Muren vert ikkje sett opp slik vedtaket seier, men eigar av Gnr. 27 Bnr. 19, føretek kun ei forblending av den eksisterande utrasa muren. Dette medfører at muren kjem inn på naboen sin eigedom. Naboen, Helge Åsheim, finn seg ikkje i dette og klagar til Samnanger kommune. Han har enno ikkje fått svar...(vedlegg 7)

Då me meiner at saksbehandlarane i Samnanger kommune, ikkje visar tilstrekkeleg vilje til å følgja opp denne saka, kontaktar me kontrollutvalet. Vår påstand var at saksbehandlarane i Samnanger kommune forsøker å avfeia kommunen sitt ansvar i området. Me fekk fylgjande svar frå kontrollutval, etter deira møte den 16.09.2015 (Vedlegg 7.1):

«Gjennomgang av saka viser at kommunen har stadfesta at VA leidningane er kommunen sin eigedom og at kommunen faktisk har tatt ansvar i området»

Samnanger kommune, endrar etter dette strategi, og sett inn alle klutar på å unngå å vedkjenna seg eigarskap til VA trase. Dette endar me eit brev til alle grunneigarane i Krekavegen om at vassleidninga er privat og ikkje kommunal, avsendar er teknisk sjef Kenth Oppheim.(vedlegg 8)

Etter eit møte avhalde den 10.02.2017, med Samnanger kommune om eigarskap, mottar me nok eit brev frå kommunen. I dette brevet skriv kommunen at det ikkje er kommunale interesser i området, og at det heller ikkje eksisterer arkivmateriale som visar kommunale interesser. (vedlegg 9).

Det er verdt å merka seg at det som kjem frå Samnanger kommune no, er udokumenterte påstandar om at det er privat eigarskap av vassleidning. Argumenta om manglande tinglysing og føring av avtalar i matrikkel, held ikkje mål. Dersom dette skal vera gjeldande for heile Samnanger kommune, er me redd det vil koma mange «Krekavegensaken» i framtida.

Etter dette såg me diverre ingen annan utveg, enn å søkja juridisk bistand. Det har no gått 2,5 år frå me sende vår bekymringsmelding. Samnanger kommune vel no å stå på sitt, til tross for vår dokumentasjon om at VA-trase er kommunal, både gjennom historiske dokument og personlege vitnesbyrd.

Frå dette tidspunkt nyttar både Samnanger kommune og underteikna juridisk bistand. Hadde saka funne si løysning på dette tidspunkt, hadde denne ska ikkje kosta Samnanger kommune ei krone.

I ei slik forvaltningssak, som går so mange år tilbake i tid, så spelar Samnanger kommune sitt arkiv ei viktig rolle.

Me viser til §1 i Arkivlova:

Føremålet med denne lova er å tryggja arkiv som har monaleg kulturelt eller forskingsmessig verdi eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan verta tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida.

Me viser også til §1 i Arkivforskrift:

Offentlege organ etter arkivlova § 2 pliktar å halde arkiv. Arkivet skal vere ordna og innretta slik at dokumenta er sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid. Kvar enkelt kommune og fylkeskommune kan fastsetje kva institusjonar og einingar som skal halde eigne arkiv. Det overordna ansvaret for arkivarbeidet i eit offentleg organ ligg til den øvste leiinga i organet. I kommunar og fylkeskommunar er arkivansvaret ein del av det ansvaret som er lagt til administrasjonssjefen etter kommunelova § 23 eller kommuneråd og fylkesråd etter kommunelova § 20. Det kommunale og fylkeskommunale arkivansvaret omfattar òg arkiv som er avleverte til arkivdepot. Eit offentleg organ har det overordna arkivansvaret for offentlege utval som organet har sett ned.

Våre erfaringar med Samnanger kommune sitt arkiv er urovekkande i høve til innbyggjarane i Samnanger kommune sin rettstryggleik. Me har hatt mange innsynskrav i denne saka, og Samnanger kommune sitt arkiv har ikkje funne noko som kunne opplyse faktum i saka. Dette til tross for at Samnanger kommune sitt arkiv i 2014 var til opprydding og systematisering hos Interkommunalt arkiv i Bergen.

Interkommunalt arkiv i Bergen sette då arkivet i systematiske arkivkatalogar, slik at dette lett skulle kunna handterast for seinare innsynskrav. Kva som gjer at medarbeidarane i Samnanger kommune sitt arkiv, ikkje finn fram i arkivet, er for oss eit stort spørsmål, og ei stor fare for vår og andre si rettstryggleik.

Etter at Samnanger kommune sitt arkiv vart klaga inn til Arkivverket, så overfører Samnanger kommune, sitt arkivmateriale i tidsperioden 1967- 1985, til Interkommunalt arkiv i Bergen.

Når Samnanger kommune overfører dette arkivmateriale til Interkommunalt arkiv, så journalfører dei «kvittering for deponert» arkiv, som unnateke offentleg innsyn, jf off.lov §24, «unntak for kontroll- og reguleringstiltak, dokument om lovbrøt og opplysningar som kan lette gjennomføringa av lovbrøt mm»

Ved vår handvending til Arkivverket, så er det sjølvsagt ikkje grunnlag for dette. (vedlegg 10.1, 10.2 og 10.3)

Etter vårt syn så manglar personale i Samnanger kommune sitt arkiv, kunnskap til å handtera innsynskrav. Det er stadige brot på offentlegheitslova §29 og § 32. Eit innsynskrav skal handsamast utan ugrunna opphald, og svarast seinast etter 3-5 dagar. Dette har ikkje Samnanger kommune sitt arkiv overhalde, og derfor er det med det rette, at Solfrid Hammersland purrar når kommunen ikkje svarar, etter gjeldande Norsk lovverk.

Gjennom våre innsynskrav har Samnanger kommune sin advokat, forsøkt å ta styring på innsynskrava våre(hindra innsyn!). Fylkesmannen skriv i brev av 18.09.2017, at det er uklart kva rolle denne eksterne advokaten har i innsynssaker.(vedlegg11.1) Denne innblandinga frå advokat Nødvedt, i tillegg til at arkivet til Samnanger kommune fungera dårleg, har fordyra våre sakskostnader enormt mykje. Det handlar om eit uttal innsynskrav og purringar, som me er i vår fulle rett til å krevja. Vårt håp har vore at den offentlege forvaltninga, rettar seg etter lovar og reglar.

Det er for oss svært underleg at medarbeidar hos Interkommunalt arkiv, kun brukte 3 timar på å finna fram det etterspurte arkivmateriale, som me gjennom Samnanger kommune sitt arkiv har forsøkt å få ut i over 3 år. Alt det Interkommunalt arkiv fann fram til oss var oppevara i Samnanger kommune sitt arkiv i kommunehus, fram til Oktober 2018.(vedlegg 12.1, 12.2, 12.3 og 12.4).

Me vonar at dette ikkje er halde attende med viten og vilje, i så tilfelle er det ei straffbar handling jf straffeloven § 363, jfr. straffeloven § 361. Dette er det viktig at politikarane gjennom Kontrollutvalet undersøker.

Me vil også leggja ved vår handvending til Ragnhild Lønningdal den 24.08.2017, der me spør om korleis ho i 2014 kunne komma fram til at VA trase var kommunal. På vegne av Lønningdal, svarar da assisterande rådmann Hile Lill Våge at me skal stila dette spørsmålet til advokatkontoret Stiegler. Nok eit prov på kvifor sakskostnader eskalerer(vedlegg 13)

I september 2018 forsøker me på nytt å kontakta Samnanger kommune, for å kome til ei semje i denne saka. Svaret frå rådmann Charlotte Hageberg var positivt. Det vart først føreteke ei synfaring i Krekavegen, der partane vart samde om kvar dagens skilje mellom kommunalt og privat VA-trase gjekk. Det vart deretter halde eit møtet den 11.09.2018 på kommunehuset. Det vart laga eit møtetreferat frå dette møtet.(vedlegg 14.1 og 14.2)

Resultatet av dette, er at Samnanger kommune ved rådmann Hageberg erkjenner det same som Formannskap, Naturutval og det dei historiske dokumenta viser, nemmeleg at dagens VA trase er kommunal frå riksveg og opp til Totlandsbekken. Endeleg trudde me at saka vår hadde fått ei løysing, men den gang ei...

I møte med Hageberg var det ikkje snakk om ein framtidig VA trase, slik advokat Nødvedt forsøker seg på i eit forslag til avtale. Me har heile tida forholdet oss til sakas kjerne, kven eig denne VA trase i dag.

Nok ein gong klarer advokat Nødtvedt, på vegne av Samnanger kommune, å stikka kjeppar i hjula for at saka skal verta løyst. Dette gjer han truleg i samarbeid med ass.rådmann Hilde Lill Våge, som no er sakshandsamar i saka.(vedlegg 15).

Takka vere desse to sine kjeppar i hjula, så vart ikkje lovnad som Hageberg gav i møtet, og som er referert i hennar interne møtetreferat av 13.09.2018, halde. VA vart ikkje utbetra i løpet av vår/sommar 2019.

Med bakgrunn i dette brevet/notatet, vart det varsla søksmålet datert 08.02.2020 oppretthalden. Nok ein gong medfører dette på ny økte sakskostnader.

I vår sak er det etter vårt syn brot på:

- Forvaltningslova-særskild omhandlar det om rettstryggleiken vert ivaretatt på ein god måte
- Arkivlova
- Internkontrollforskrifta
- Forskrift om vassleveranse
- Offentlegslova
- Truleg også straffelova

Me har i tillegg meldt i frå om brot på «God advokatskikk»(Me har klaga Samnanger kommune sin advokat inn til Advokatforeininga)

I våre møter med Samnanger kommune har me møtt velvilje både hos ordførar, tidlegare rådmann Hageberg og fungerande rådmann Vamråk. Me vil også trekkje fram Vamråk sitt engasjement for å få denne saka opp til politisk handsaming.

Men me kan diverre ikkje seie det same om kommunen sine andre sakshandsamarar og me har via politikarar i Samnanger kommune fått høyre at denne saka er ei prinsipp og prestisje sak for ass.rådmann Hilde Lill Våge.

Saka er beramma for Bergen Tingrett mars 2021, og i førebuingar, så vart det mellom dommar og advokatar avtala at det skal vera ei rettsmekling, for om mogeleg unngå ei rettssak.

Denne rettsmeklinga vart satt opp til 01.10.20.20. Den vart diverre avlyst da administrasjonen i Samnanger kommune ikkje hadde henta inn naudsynte fullmakter frå Samnanger kommunestyre. Til denne avtala rettsmeklinga laga Hilde Lill Våge forslag til ny trase for kommunalt VA-anlegg opp til Johannes M Tysse sin gard. Dette forslaget er særskild fordyrande, samt at Johannes M Tysse ikkje vil gje løyve til å gå over sin eigedom.(vedlegg 16.1 og 16.2)

Vår rettshjelper har vore til god støtte for oss, og me føler oss godt ivaretatt, med den hjelpa ho har gjeve oss. Det har vore masse arbeid, dette grunna særskilt advokat Nødtvedt sine mange forsøk på treneringa av sak, innsynsproblematikk, avvisnings-spørsmålet og sist men ikkje minst våre naudsynte søk etter fakta.

I tillegg har me handsama ei god del udokumenterte påstandar samt oppkonstruerte bevis, som me har brukt mykje tid på å motbevisa. Til dette har me fått god hjelp frå tidlegare tilsette i Samnanger kommune, men med bruk av mye unødig tid.

Solfrid Hammersland har brukt 343,5 timar på denne saka. Hennar timesats er kr 2500.- ekskl. mva. og dette gir totalt ein sum på kr. 1.073.437,50 inkl. mva. I tillegg så her me eit erstatningskrav pålydande kr. 150.000,-. Vårt krav mot Samnanger kommune vert då kr 1.223.437,50.- inkl. mva. (vedlegg 17).

Det er verdt å merka seg fylgjande(vedlegg18):

1. Ingen påløpte advokat kostnader pr. april 2017
2. Medgått tid til advokatbistand og tilhøyrande kostnader november 2020:
 - a. Innsynskrav 63,5 timer
 - b. Juridisk bistand 280 timer
 - c. Kostnad: Kr. 1.073.437,5
3. Då tidlegera rådmann Charlotte Hageberg tilrådde ei løysning på saka, september 2018, var timetalet og tilhøyrande kostnad fylgjande:
 - a. Innsynskrav 39 timar
 - b. Juridisk bidtand: 79,5 timar
 - c. Kostnad: kr. 370.312,50,-

Me har tilbydd Samnanger kommunestyre fylgjande forslag til forlik:

1. Samnanger kommune skal erkjenna at det er, og har vore Samnanger kommune sin vassleidning heile tida. Dette gjeld den omtala vassleidninga frå hovudveg i Tyssevika, opp i «Krekavegen» til rett forbi bekk bak Totlandshuset
2. Vassleidninga skal reparerast, slik at våre husstandar får den vassmengda og trykk som me skal ha. Denne kostnad skal berast av Samnanger kommune.
3. Samnanger kommune betaler kr 600.000.- i sakskostnader til oss.

Med helsing

Jan Ove Haga

Terje Trengereid

Vedlegg:

1. Vedlegg 1.1 Skriv frå Olav Tveiterås, tidl. Formann ved teknisk eining
2. Vedlegg 1.2 Skriv frå Gottfred Haga datert 26.08.2017
3. Vedlegg 1.3 Skriv frå Johannes M Tysse
4. Vedlegg 2.1 Bekymringsmelding frå Jan Ove Haga og Terje Trengereid
5. Vedlegg 2.2 Bekymringsmelding frå Johannes M. Tysse
6. Vedlegg 3 Epost frå Teknisk eining v/Ragnhild Lønningdal
7. Vedlegg 4 Vedtak i Naturutvalet 15.04.2015
8. Vedlegg 5 Tilbod frå Øyvind Grindheim
9. Vedlegg 6 Vedtak i Formannskapet, datert 26.08.2015.
10. Vedlegg 7 Klage frå Helge Åsheim til Samnanger kommune
11. Vedlegg 7.1 Referat frå kontrollutvalet av 16.09.2015
12. Vedlegg 8 Brev frå Teknisk eining om at eigarskap til vassleidning
13. Vedlegg 9 Referat frå møte 10.02.2020
14. Vedlegg 10.1 Spørsmål om opprydding i arkiv
15. Vedlegg 10.2 Kvittering for deponert arkiv
16. Vedlegg 10.3 Brev frå Arkivverket 08.03.2019
17. Vedlegg 11.1 Brev frå Fylkesmann av 18.09.2017
18. Vedlegg 12.1 Epost frå IKA datert 14.06.2019
19. Vedlegg 12.2 Arkivmateriale del 1
20. Vedlegg 12.3 Arkivmateriale del 2
21. Vedlegg 12.4 Arkivmateriale del 3
22. Vedlegg 13 Epost til Ragnhild Lønningdal og svar frå Hile Lill Våge.
23. Vedlegg 14.1 Referat frå møte 11.09.2018
24. Vedlegg 14.2 Epostar frå rådmann Hageberg
25. Vedlegg 15 Avtaleforslag frå Samnanger kommune ved Advokat Nødtvedt
26. Vedlegg 16.1 Forslag til ny VA-trase
27. Vedlegg 16.2 Epost frå Johannes M Tysse
28. Vedlegg 17 Timelister rettshjelpar
29. Vedlegg 18 Hendingar i Kreavegensaka og kostnader rettshjelpar